

کارل یاسپرس

عقل و ضد عقل

در روزگار ما

ترجمه‌ی ضیاء تاج‌الدین

www.ketab.ir

سرشناسه: یاسپرس، کارل ۱۶۹-۱۸۸۳
Yaspers, Karl
عنوان و نام پدیدآور: یاسپرس، کارل / روزگار ما / ترجمه‌ی ضیاء تاج‌الدین
مشخصات نشر: تهران، نشر چشمه، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری: ۱۰۳ ص
شابک: ۸-۶۰۰-۲۲۹-۸۶۷-۶
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
یادداشت: عنوان اصلی: Vernunft und Unvernunft in unserer Zeit
«Reason and anti-reason in our time», 1949
به فارسی برگردانده شده است.
موضوع: عقل
موضوع: Reason
موضوع: فلسفه‌ی آلمانی -- قرن ۲۰ م
موضوع: Philosophy, German -- 20th century
شناسه‌ی افزوده: تاج‌الدین، سیدضیاء، ۱۳۴۰، مترجم
Tajoddin, Zia
شناسه‌ی افزوده: ۱۳۹۶ ع ۲ / ۲۲۷۹ B۲
رده‌بندی دیوئی: ۱۹۳
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۴۷۵۳۴۶۷

cheshmehpublication

cheshmehpublication

www.cheshmeh.ir

رده‌بندی نشر چشمه: فلسفه

عقل و ضد عقل در روزگار ما

کارل یاسپرس

ترجمه ی ضیاء تاج‌الدین

ویراستار: علی سیاح

مدیر هنری: مجید عباسی

چاپ و صحافی: دارا

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

چاپ اول: بهار ۱۳۹۷، تهران

ویرایشی چاپ: یوسف امیرکیان

حق چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص نشر چشمه است.

هرگونه اقتباس، استفاده، راپین، مشروط به دریافت اجازه‌ی کتبی ناشر است.

شاب: ۹۷۸-۶۰۰-۲۲۹-۱۱

دفتر مرکزی و فروش نشر چشمه:

تهران، کارگر شمالی، تقاطع بزرگراه شهید منوچهر، کیلومتر چهارم، پلاک ۲.

تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی کوروش:

تهران، خیابان کریم‌خان زند، نبش میرزای شیرازی، شعبه ۱۰۷.

تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی کوروش:

تهران، بزرگراه ستاری شمال، نبش خیابان پیامبر مرکزی، مجتمع تجاری کوروش، طبقه ۲، واحد ۴.

تلفن: ۴۴۹۷۱۹۸۸

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی آرن:

تهران، شهرک قدس (غرب)، بلوار فرحزادی، نرسیده به بزرگراه نیایش، خیابان حافظی، نبش خیابان آرن، مقدم.

مجتمع تجاری آرن، طبقه ۲.

تلفن: ۷۵۹۲۵۴۵۵

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی بابل:

بابل، خیابان شریعتی، روبه‌روی شیرینی‌سرای بابل.

تلفن: (۰۱۱) ۳۴۴۷۶۵۷۱

کتاب‌فروشی نشر چشمه‌ی پریس:

تهران، پاسداران، نبش گلستان یکم، مجتمع پریس، طبقه ۲.

تلفن: ۹۱۰۰۱۲۵۸

فهرست

۷	مقدمه‌ی مترجم
۹	عقل و ضد عقل در روزگار ما
۱۱	چالش روش علمی
۳۲	عقل
۵۱	عقل در کشاکش مبارزه
۷۱	فلسفه‌ی من
۷۳	مسیر رشد من
۷۶	تبدیل سنت به بخشی از هویت ما
۸۲	کشش به سوی مسائل بنیادین

مقدمه‌ی مترجم

کتاب حاضر شامل مقاله‌ها با عنوان‌های «عقل و ضدعقل در روزگار ما» و «فلسفه‌ی من» نوشته‌ی هارل سِپس، فیلسوف آلمانی سده‌ی بیستم است. یاسپرس سال ۱۸۸۳ در آلمان زاده شد و در ۱۹۶۹ در سوئیس چشم از جهان فرو بست. بسیاری او را در زمره‌ی برجسته‌ترین فیلسوفان و جدّ را (آرئیستانسیالیست) و میراث‌دار سنت کانتی برای دفاع پُرشورش از عقل می‌دانند. یاسپرس زندگی علمی پُرفراز و نشیبی داشت: ابتدا در رشته‌ی حقوق تحصیل کرد، و سپس با حیطه‌ی روان‌پزشکی روی آورد و سرانجام در اواخر دهه‌ی سی زندگی‌اش یعنی اواخر دهه‌ی ۱۹۲۰، به گفته‌ی خودش در آستانه‌ی چهل سالگی، فلسفه را در حکم راه‌نمایی علم برگزید و آن را هدف زندگی‌اش تا واپسین دم قرار داد. نقد موشکافانه‌ی او بر سرشت ضدعقل مکتب فروید تا حدی موهون پیشینه‌ی او در علم روان‌پزشکی است. البته حیطه‌ی نفوذ یاسپرس نه فقط فلسفه و روان‌پزشکی بلکه الاهیات را نیز در بر می‌گیرد.

در مقاله‌ی نخست «عقل و ضدعقل در روزگار ما»، یاسپرس عقل را تعریف می‌کند و سپس نحله‌های فلسفی ناسازگار با علم و عقل را که از منظر او در مارکسیسم و روان‌کاوی تجلی یافته‌اند، نقد می‌کند و پیامدهای ضدعقل این نحله‌ها را بر می‌شمرد. در مقاله‌ی دوم «فلسفه‌ی من»، یاسپرس نخست با نگاهی از درون و بر پایه‌ی تجربه‌های خود، سیر گرویدن خود را به فلسفه روایت می‌کند،

سپس به موضوع تبدیل سنت به بخشی از هویت ما می‌پردازد و استدلال می‌کند که ما حقیقت را از منابع موجود در سنت تاریخی مان درک می‌کنیم. در این بخش، او خصیصه‌های تاریخ فلسفی فلسفه را تبیین می‌کند. در پایان یاسپرس به موضوع کشش به مسائل بنیادین در فلسفه می‌پردازد و این باور خود را می‌کاود که فلسفه صرفاً آگاهی از گیتی، معرفت‌شناسی، یا شناخت نظام‌ها و متون تاریخ فلسفه نیست بلکه فلسفه در وجود انسان از رهگذر یافتن خود در قلب زندگی شکل می‌گیرد. ترجمه‌ی این کتاب را مرهون پیشنهاد و شوقی هستم که استاد گران قدر جناب آقای دکتر عبدالله نصری در من برانگیخت. اشراف ایشان به فلسفه‌ی یاسپرس و بار ایشان به نصیرت و اهمیت ترجمه‌ی این کتاب کار ترجمه را بر من آسان کرد. افزون بر این از دست مهربانم جناب آقای دکتر امیر نصری که این کتاب را برای انتشار مناسب یافته، سپاس گزارم. در پایان، از نشر چشمه که با چاپ این اثر راه را برای آشنایی خوانندگان فارسی زبان با نگاه یاسپرس به عقل و ضد عقل گشود، قدردانی می‌کنم.

ضیاء تاج‌الدین
دانشگاه علامه طباطبائی
زمستان ۱۳۹۶